

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 czerwca 2023 r. znak (...) - (...), nr sprawy (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił B. J. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 maja 2022 r. do 10 czerwca 2022 r. na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Uzasadniając swoje stanowisko organ rentowy wskazał, że przeszkodą dla uwzględnienia wniosku o wypłatę zasiłku chorobowego było kontynuowanie przez ubezpieczoną po ustaniu zatrudnienia pracy zarobkowej na podstawie umowy zlecenia stanowiącej tytuł do objęcia dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym (decyzja – k. 11 akt zasiłkowych organu).

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła ubezpieczona B. J., wskazując, że po złożeniu dokumentów o zasiłek chorobowy uzyskała informację, że firma (...) sp. z o.o., mimo wypowiedzenia umowy zlecenia nie wyrejestrowała ubezpieczonej. Odwołująca podała, że we wskazanym w decyzji okresie nie zarabowała na umowie zlecenie (odwołanie k. 4).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości oraz przyznanie zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazano, że B. J. w okresie od 7 czerwca 2021 r. do 30 kwietnia 2022 r. była zatrudniona na umowę o pracę w firmie (...) sp. z o.o. zaś od 1 stycznia 2022 r. do 1 maja 2022 r. miała zawartą umowę ze zleceniodawcą firmą (...) sp. z o.o. W związku z tym, że po ustaniu tytułu ubezpieczenia ww. kontynuowała pracę zarobkową, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję (odpowiedź na odwołanie k. 6).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. J. do dnia 30 kwietnia 2022 r. była zatrudniona w ramach umowy o pracę w firmie (...) sp. z o.o. we W. jako pracownik ochrony. Jednocześnie od dnia 1 stycznia 2022 r. łączyła ją umowa zlecenia z firmą (...) sp. z o.o. obejmująca wykonywanie dozoru obiektu i reagowanie na incydenty.

Dowód:

- przesłuchanie ubezpieczonej – k. 21,
- umowa zlecenia k. 25-27
- zaświadczenia– k. 12-16 akt zasiłkowych.

Firma (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. są firmami należącymi do G. (...). Pracując dla firmy (...) sp. z o.o. na podstawie umowy o pracę, B. J. pracowała w godzinach nadliczbowych, które były rozliczane na podstawie umowy zlecenia zawartej z firmą (...) sp. z o.o. Wraz z rozwiązaniem umowy o pracę w dniu 30 kwietnia 2022 r. rozwiązana została również umowa zlecenia z firmą (...) sp. z o.o.

Dowód:

- przesłuchanie ubezpieczonej – k. 21,
- umowa zlecenia k. 25-27,
- zaświadczenia– k. 12-16 akt zasiłkowych,
- zaświadczenie płatnika składek – k. 4 akt zasiłkowych.

Od 1 stycznia 2022 r. do 30 kwietnia 2022 r. B. J. była zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywanej umowy zlecenia przez (...) sp. z o.o. Umowę zawarto na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. Od 1 maja 2022 r.

B. J. nie świadczyła pracy z tytułu umowy zlecenia, lecz pozostawała zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia w tym dniu. Z tytułu umowy zlecenia nie odprowadzono składek na ubezpieczenie społeczne.

Dowód:

- przesłuchanie ubezpieczonej – k. 21,
- umowa – k. 25-27,
- zestawienie tytułów ubezpieczenia – k. 15,
- poświadczenie ubezpieczenia chorobowego – k. 14-16 akt zasiłkowych.

W okresie od 29 kwietnia 2022 r. do 10 czerwca 2022 r. B. J. pozostawała niezdolna do pracy.

Dowód:

- przesłuchanie ubezpieczonej – k. 21,
- zwolnienia lekarskie – k. 5-6 akt zasiłkowych,
- zestawienie świadczeń – k. 12 akt zasiłkowych.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został w oparciu o zgromadzone dokumenty i korespondujące z nimi zeznania ubezpieczonej. Sąd nie znalazł podstaw do odmówienia wiary wskazanym dowodom. Rzetelność i autentyczność dokumentów nie były podważane przez strony i nie budziły wątpliwości. Zeznania B. J. korespondowały z dokumentami, a organ rentowy nie naprowadził żadnych dowodów pozostających z nimi w sprzeczności.

Na tle dokonanych ustaleń faktycznych istniały podstawy do przyznania ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego za cały sporny okres.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst – Dz. U. z 2022 r., poz. 1732) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Przepis art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy stanowi, że ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego – jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu. Zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego (art. 7 pkt 1 ustawy). Od wskazanej reguły przewidziane zostały wyjątki w art. 13 ust. 1 ustawy. Zgodnie ze wskazanym przepisem zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy).

W niniejszej sprawie spór dotyczył ustalenia, czy ubezpieczona w okresie spornym kontynuowała pracę zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Rozstrzygając powyższą wątpliwość Sąd przychylił się do stanowiska prezentowanego przez ubezpieczoną. Zgromadzona bowiem dokumentacja w niniejszej sprawie, jak również zeznania ubezpieczonej potwierdziły, że w spornym okresie ubezpieczona nie świadczyła żadnej pracy zarobkowej.

Wskazać bowiem należy, że świadczenia z ubezpieczenia społecznego mają na celu zapewnienie środków utrzymania ubezpieczonemu, który z różnych powodów nie ma w danym okresie możliwości uzyskiwania dochodu z działalności wykonywanej osobiście, niezależnie od tego, na jakiej podstawie. Analogiczną funkcję pełni zasiłek chorobowy zastępujący utracony zarobek. W orzeczeniu z dnia 4 czerwca 2012 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I UK 13/12 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że ryzykiem chronionym jest w tym przypadku niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) każdej działalności zarobkowej, zarówno tej, której wykonywanie dawało tytuł do objęcia ubezpieczeniem, jak i wykonywanej równoległe z taką działalnością, a ponadto jakiejkolwiek nowej działalności dającej źródło utrzymania. W uzasadnieniu cytowanego wyroku Sąd Najwyższy rozważał zastosowanie przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w kontekście niezdolności do pracy po ustaniu zatrudnienia, podczas gdy ubezpieczony miał jednocześnie zarejestrowaną działalność gospodarczą. Trafnie zwrócił uwagę, że wpis do ewidencji działalności gospodarczej ustanawia jedynie domniemanie jej prowadzenia, które może zostać obalone przez wykazanie, że rzekomy przedsiębiorca nie wykonuje w związku z tym żadnych czynności. W razie potwierdzenia tej okoliczności tytuł do ubezpieczenia nie powstaje, pomimo istnienia ku temu formalnej podstawy. Nadto Sąd Najwyższy podkreślił, że „zasiłek nie przysługuje jedynie w okresie trwania wymienionych w nim [w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy] okoliczności”.

Pojęcie „innej działalności zarobkowej” z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy musi przejawiać się rzeczywistą aktywnością ubezpieczonego ukierunkowaną na uzyskanie zarobku (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach, sygn. akt III AUa 67/99, OSA 2000/7-8/37). Potwierdzają to poglądy prezentowane przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 30 sierpnia 2001 r. (sygn. akt III ZP 11/01, OSP 2002/1/18) oraz Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 27 lutego 2001 r. (sygn. akt III AUa 91/01, OSA 2001/11/42).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy nie ma żadnych wątpliwości, że ubezpieczona w okresie spornym nie świadczyła żadnej aktywności, która ukierunkowana zostałaby na uzyskanie zarobku. Z przedstawionych przez organ dokumentów, w tym z zestawienia składek (k. 15) wynika, że zleceniodawca (...) sp. z o.o. zgłosiła ubezpieczoną do ubezpieczenia zdrowotnego w terminie od 1 stycznia 2022 r. do 30 kwietnia 2022 r., z kolei za dzień 1 maja 2022 r. odwołująca się pozostawała zgłoszona do ubezpieczeń społecznych bez należnych składek. Oznacza to, że w tym dniu B. J. nie uzyskała zarobku mogącego stanowić podstawę naliczenia i odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne. Za wiarygodne Sąd uznał zeznania ubezpieczonej, że umowa zlecenia, która powiązana była z umową o pracę, trwała faktycznie do 30 kwietnia 2022 r. Nadto spółka (...) sp. z o.o. wskazała w piśmie skierowanym do sądu, iż umowa nie była realizowana przez ubezpieczoną, a zgodnie z jej treścią wynagrodzenie przysługiwało jedynie za wykonane czynności. Wszelkie te okoliczności świadczą o braku wykonywania działalności zarobkowej przez ubezpieczoną w okresie spornym, w szczególności w dniu 1 maja 2022 r.

Wskazać również należy, że mimo przyznania, że umowa zlecenia obowiązywała do 1 maja 2022 r., organ konsekwentnie swoją decyzję o odmowie przyznania zasiłku chorobowego uzasadniał faktem, że ubezpieczona nie została wyrejestrowana przez płatnika systemu, a jego zdaniem kontynuowała pracę zarobkową. Stanowiska organu nie sposób jednak podzielić, gdyż po pierwsze brak wyrejestrowania ubezpieczonej przez płatnika nie może powodować negatywnych konsekwencji dla przysługujących jej świadczeń, gdyż to zaniechanie płatnika, a nie ubezpieczonej doprowadziło do wprowadzenia w błąd organu. Po drugie organ w żaden sposób nie udowodnił, że w okresie spornym ubezpieczona świadczyła pracę. Ubezpieczona z kolei sprostowała ciężarowi dowodowemu i wykazała, że nie podejmowała czynności zarobkowych, w szczególności 1 maja 2022 r. organ zaś nie przedstawił żadnych dowodów przeciwnych odnośnie tej okoliczności, a zatem niewątpliwie B. J. przysługiwał zasiłek chorobowy za okres po ustaniu zatrudnienia, tj. po 30 kwietnia 2022 r.

W konsekwencji, Sąd uwzględnił odwołanie w całości i w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z 23 czerwca 2022 r. przyznając B. J. prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

S..